

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ**

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αθήνα
Αριθμ. Εσωτ. Πρωτ.: 1140

Πληροφορίες: Φ. Γκίκα
Τηλέφωνο: 213 151 6353
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση:
Πίνακας Διανομής

Θέμα: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 537/26-11-2025 Αναφορά »

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς, κατά λόγο αρμοδιότητας σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

Α. Σχετικά με το ποσοστό της σύνταξης λόγω θανάτου, σας ενημερώνουμε ότι για τους συνταξιούχους κύριας σύνταξης λόγω θανάτου και προκειμένου περί θανάτου που έχει επισυμβεί από 13.05.2016 και εφεξής, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4387/2016 (Α' 85), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Η νομοθεσία που διέπει τις συντάξεις λόγω θανάτου, έχει μεταβληθεί σταδιακά από το 2016 έως σήμερα με διαδοχικές τροποποιήσεις, προς όφελος τόσο των επιζώντων συζύγων/μερών του συμφώνου συμβίωσης όσο και των τέκνων τους. Πιο αναλυτικά, το ποσοστό των επιζώντων συζύγων/ετέρων μερών του συμφώνου συμβίωσης επί της σύνταξης που είχε απονεμηθεί ή δικαιούνταν ο θανών με βάση της οικείες διατάξεις, **έχει αυξηθεί από το αρχικό 50% στο 70%, το οποίο απονέμεται ακέραιο κατά την πρώτη, μετά τον θάνατο του αρχικού δικαιούχου, Ζετία. Η μείωση του ποσοστού δεν επιβάλλεται στην περίπτωση** που ο επιζών σύζυγος/έτερο μέρος του συμφώνου συμβίωσης, κατά την ημερομηνία θανάτου, είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά με ποσοστό **αναπηρίας άνω του 67%**, ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων. Σημαντική δε, είναι η πρόβλεψη της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016, η οποία ορίζει ότι αν εντός χρονικού διαστήματος πέντε (5) ετών από την πρώτη καταβολή της κατά μεταβίβαση σύνταξης, ο άνεργος επιζών ή διαζευγμένος σύζυγος προσληφθεί ως μισθωτός ή προχωρήσει σε έναρξη οικονομικής δραστηριότητας ως αυτοαπασχολούμενος, οι ασφαλιστικές του εισφορές καταβάλλονται από το Δημόσιο για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών.

Επίσης, **η ηλικία του επιζώντος** συζύγου/έτερου μέρους του συμφώνου συμβίωσης **έπαυσε να εξετάζεται ως προϋπόθεση για τη διάρκεια της απονομής της σύνταξης**, οπότε στο εξής απονέμεται στον δικαιούχο, εφ' όρου ζωής· το δε ποσοστό διαφέρει ανάλογα με το αν ο επιζών

σύζυγος/έτερο μέρος του συμφώνου συμβίωσης ασκεί ασφαλιστέα απασχόληση ή λαμβάνει σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος. Επίσης, **μειώθηκε η ελάχιστη απαραίτητη χρονική διάρκεια του γάμου/συμφώνου συμβίωσης από τη σύναψή τους μέχρι την ημερομηνία θανάτου από τα πέντε (5) στα τρία (3) έτη**, επιτρέποντας σε μεγαλύτερο αριθμό επιζώντων συζύγων/έτερων μερών του συμφώνου συμβίωσης τη λήψη της σύνταξης χηρείας. Τούτο δε αποκτά ιδιαίτερη σημασία, δεδομένου ότι η σύνταξη αποτελεί το μοναδικό εισόδημα για μεγάλο αριθμό επιζώντων συζύγων.

Ως προς τα τέκνα των θανόντων γονέων, αυξήθηκε η ηλικία έως την οποία απονέμεται σε αυτά μέρος της σύνταξης του θανόντος, από το 18^ο στο 24^ο έτος της ηλικίας, χωρίς μάλιστα να ελέγχεται η προϋπόθεση της φοίτησής τους σε ανώτερες ή ανώτατες αναγνωρισμένες σχολές του εσωτερικού ή του εξωτερικού ή σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Ασφάλισης ή Κέντρα/Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης. Επίσης, με την παρ. 1 του άρθρου 119 του ν. 5078/2023 (Α' 211) το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων που αφορούσαν στην απονομή της σύνταξης στα άγαμα τέκνα του θανόντος έως τη συμπλήρωση του εικοστού τετάρτου (24ου) έτους της ηλικίας τους, επεκτάθηκε και στα τέκνα ασφαλισμένων που απεβίωσαν πριν την 13^η Μαΐου 2016, διασφαλίζοντας την ίση μεταχείριση των δικαιούχων τέκνων. Τέλος, με την παρ. 2 του άρθρου 119 του ν. 5078/2023, αναμορφώθηκε το πλαίσιο απονομής σύνταξης των αμφοτεροπλεύρων ορφανών τέκνων, με έμφαση στα τέκνα που αντιμετωπίζουν προβλήματα βαριάς αναπηρίας ή ψυχικών διαταραχών και δεν ασκούν ασφαλιστέα στον e-ΕΦΚΑ απασχόληση.

Στο πλαίσιο διασφάλισης ενός ελάχιστου πλαισίου προστασίας των επιζώντων μελών της οικογένειας (συζύγου ή/και τέκνων), ορίστηκε ότι το κατώτατο ύψος της σύνταξης λόγω θανάτου δεν υπολείπεται του ύψους της εθνικής σύνταξης, όπως αυτή εκάστοτε διαμορφώνεται, εφόσον ο θανών ασφαλισμένος είχε συμπληρώσει από δεκαπέντε (15) έως είκοσι (20) ή και περισσότερα έτη ασφάλισης, ή του ποσού των τριακοσίων εξήντα (360) ευρώ, εάν ο θανών ασφαλισμένος είχε συμπληρώσει λιγότερα από δεκαπέντε (15) έτη ασφάλισης. Μάλιστα, με το άρθρο 33 του ν.5006/2022 (Α' 239), ορίστηκε ότι το κατώτατο ύψος της σύνταξης λόγω θανάτου, αναπροσαρμόζεται με βάση το άρθρο 14 παρ. 4 του ν. 4387/2016, γεγονός που διασφαλίζει την ουσιαστική ενίσχυση του ελάχιστου πλέγματος προστασίας των επιζώντων μελών της οικογένειας του θανόντος ασφαλισμένου.

Τέλος, επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω αποδεικνύουν την έμπρακτη στήριξη των συζύγων και των τέκνων των θανόντων ασφαλισμένων, μέσω αφενός της διαρκούς αναμόρφωσης των προϋποθέσεων απονομής συντάξεων λόγω θανάτου και αφετέρου της αύξησης του ύψους των απονεμόμενων παροχών, υπερβαίνοντας την «εν στενή εννοία» ανταποδοτικότητα των κοινωνικοασφαλιστικών παροχών.

Β. Σχετικά με το ζήτημα της ένταξης των συνταξιούχων λόγω θανάτου στις ρυθμίσεις του άρθρου 114 του ν.5078/2023 (Α' 211) που αφορούν στους συνταξιούχους εξ ιδίου δικαιώματος που συνεχίζουν να απασχολούνται μετά τη συνταξιοδότησή τους, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Αρχικά, η σύνταξη θανάτου και η σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος γήρατος/αναπηρίας είναι δύο διαφορετικής φύσης κοινωνικοασφαλιστικά δικαιώματα, καθώς **η σύνταξη λόγω θανάτου δεν απορρέει από την εργασία του επιζώντα συζύγου/μέρους συμβίωσης/γονέα**, αλλά **έλκεται από την ασφαλιστέα απασχόληση του θανόντος συζύγου/μέρους συμβίωσης/γονέα**. Μετά την επέλευση του θανάτου, απονέμεται ένα οριζόμενο ποσοστό

σύνταξης υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις στον επιζώντα σύζυγο/μέρος του συμφώνου συμβίωσης ή/και τα προστατευόμενα τέκνα, εφόσον υπάρχουν.

Λόγω της διαφορετικής φύσης των δικαιωμάτων, ο νομοθέτης αντιμετώπισε διαχρονικά με διακριτό τρόπο το ζήτημα της απασχόλησης των συνταξιούχων μετά τη συνταξιοδότησή τους εξ ιδίου δικαιώματος από το ζήτημα της απασχόλησης των συνταξιούχων που λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου.

Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, το άρθρο 114 του ν. 5078/2023 δεν μπορούσε παρά να αναφέρεται στα θέματα που αφορούν στην απασχόληση και ασφάλιση μετά τη συνταξιοδότηση των εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχων του e- ΕΦΚΑ. Συνεπώς, δεν είναι δυνατή η ένταξη των συνταξιούχων λόγω θανάτου στις διατάξεις του άρθρου 114 του ν.5078/2023.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ANNA ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Πίνακας Διανομής:

Βουλευτής κα. Μ. Αθανασίου

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού